

Toetsen vleesvarkens kan voorlopig alleen op proefbedrijven

Han Swinkels, Johan van Riel en Gé Backus, PV; Gerard Giesen, LUW

In de Studie Elektronische Merkentoets (**StEM**) is een methode ontwikkeld voor het toetsen van merkproducten vermeerderingszeugen met behulp van praktijkgegevens. Deze methode kan voorlopig niet worden gebruikt voor het toetsen van merkproducten vleesvarkens, vanwege het te geringe aantal bedrijven met voldoende betrouwbare mesterijgegevens.

In 1995 is door het onderzoeksteam "Studie Elektronische Merkentoets" een methode ontwikkeld voor het periodiek toetsen van merkproducten vermeerderingszeugen. Een merkproduct is gedefinieerd als de combinatie van een vermeerderingszeug en een eindbeer van één fokkerij-organisatie. Voor het ontwikkelen van de methode zijn alleen vermeerderingsbedrijven gebruikt waarvan tenminste 90% van de zeugen aan één van de gedefinieerde merkproducten kon worden toegekend.

Vleesvarkens

In het vervolgonderzoek is het onderzoeksteam nagegaan of de ontwikkelde methode ook toegepast kon worden voor het toetsen van merkproducten vleesvarkens. Hiervoor hebben zich 101 vleesvarkensbedrijven aangemeld. Al deze bedrijven hebben een back-up toegestuurd van de in het management-informatiesysteem (MIS) opgeslagen gegevens én een enquête ingevuld. De enquêtegegevens werden gebruikt voor zowel het toekennen van het merkproduct als het kenschetsen van het bedrijf.

Merkproduct

Met behulp van de enquête werd voor elk van de 101 vleesvarkensbedrijven nagegaan of het bedrijf in 1995 tenminste 90% van eenzelfde merkproduct vleesvarkens had afgeleverd. Dit bleek voor 86 bedrijven het geval te zijn. Van deze bedrijven gebruikte 65% biggen van het eigen bedrijf. De overige 35% van de bedrijven legde biggen op van een vaste vermeerderaar.

Kwaliteit MIS-gegevens

Voor het jaar 1995 is een kwaliteitsanalyse van de technische MIS-gegevens uitgevoerd voor de 86 vleesvarkensbedrijven. Uit de analyse bleek dat het vleespercentage op tien bedrijven en het type AA+A op vijftien bedrijven niet bij elk koppel met geclassificeerde varkens was ingevuld. Het geslacht gewicht werd wel voor alle aan de slachterij geleverde koppels vastgelegd. De dier- en voerbalansen ontbraken gedeeltelijk of volledig op respectievelijk vier en zes bedrijven. Op vier bedrijven was voor elk koppel biggen eenzelfde (geschat) opleggewicht ingevoerd en op acht gesloten bedrijven had het merendeel van de koppels een gemiddeld opleggewicht van meer dan 40 kg. Tot slot werden op twee bedrijven onwaarschijnlijk hoge pieken in de uitval over het jaar 1995 gevonden. Na afronding van de kwaliteitsanalyse bleek dat alleen voor de slachtgegevens voldoende bedrijven beschikbaar waren voor het toetsen van verschillen tussen vier merkproducten vleesvarkens. Het bedrijfsgemiddelde van het kengetal 'vleespercentage' lag op 55,4% en het maximum (gecorrigeerd) verschil bedroeg 0,7%.

Conclusie

In tegenstelling tot in de zeughouderij is het gebruik van management-informatiesystemen in de vleesvarkenshouderij onvoldoende voor het toetsen van merkproducten vleesvarkens. Mocht de sector op korte termijn overgaan tot het periodiek toetsen van merkproducten varkens, dan kan voor de vermeerderingszeugen gebruik worden gemaakt van praktijkgegevens. De toetsing van merkproducten vleesvarkens kan voorlopig alleen worden uitgevoerd op een proefbedrijf! ■